

BUDA-PESTA
12 Fauru st. v.
25 Fauru st. n.

Va esî dumine'a.
Redact.: strad'a Havas nr. 1.

Nr. 7.

ANULU XIII.
1877.

Pretiulu pe unu anu 10 fl.
Pe 1/2 de anu 5 fl.; pe 1/4 de
anu 2 fl. 70 cr.
Pentru Roman'a 2 galbeni

DÓMNA STANCA.

— Studiu istoricu. —
(Fine.)

§. 8.

Famili'a lui Mihaiu se 'ndreptă catra Brasiovu, dar fu prinsa pe drumu de unguri si retinuta in tabera döue dile; dobandindu libertatea, dómna Stanca veni la Brasiovu, dar nu fu primita in cetate⁽⁷⁹⁾, si mase o nópte intr'unu obscuru ospelu din surburbiu; a döu'a nópte plecă sè-si caute pe fiulu seu ce-lu socotia cà va fi fostu omorîtu, dar pe care Nemtii la 18 octombrie lu-dusesera la Fagarasiu⁽⁸⁰⁾.

Caus'a acestei rele primiri din partea Brasiovenilor eră minciunile respandite de Petru Arménu, care fusese in serviciulu lui

Mihaiu, cumca: domnulu român, dupa cùprinderea Moldovei ar fi avutu intentiunea sè ucida pe capeteniile orasului, sè jefuiésca totu, si sè incredintieze guvernulu la câti-va boeri d'ai lui⁽⁸¹⁾.

Silita de unguri a veni la Fagarasiu, Stanca si copíii sei fure tinuti din ordinulu lui Bast'a intr'o paza onorabila, dupa cuviintia persónelor loru.⁽⁸²⁾

Dar curenda vieti'a loru se umplu de chinuri si amaraciuni. Mihaiu infrantu la Siretu, Telégenu, Argesiu si alte locuri⁽⁸³⁾, strimtoratu de tóte partile, abiá putu cu 2000 galbeni sè cumpere de la Gasparu Cornisiu

⁽⁷⁹⁾ Petru Banfi (Tagebuch, in E. Trauschenfels, Deutsche Fundgruben, Kronstadt, 1860, p. 248) scrie: „1600 den 1 tag Octobris ist der Michell Wayda mit den Ratzen und Zeckeln auf Stat kommen, und die Ratzechs weiber auss gheheichseu (augestossen?) den si domols in der stat Cronen worn aber in (Ihnen) nix gheben ja hott man auch auf sie gheslossen ausse den bostaien mit sükern.“

⁽⁸⁰⁾ Simonis Czauck Ephemeris Libellus, anno 1600, ap. Trauschenfels, Deutsche Fundgruben, Kronstadt 1860, p. 120: „Am 18 tag bringen die Teutschen aus dem Tabor den Petraska Wayda wnd furen ihm zum Fugrisch.“

⁽⁸¹⁾ Chronicon-Fuchsi-Lupino-Oltardinum, pagin'a 170.

⁽⁸²⁾ Bethlen, IV, 594. Simonis Czauck Ephemeris Libellus, l. c. p. 120: „Am 23 tag (October) bringen die Unger aus dem Tabor gefeneklich die Michel Weddin sampt de Tarwegen in die Altstadt, und furen sie auch davon kegen Fugrisch (wnd man helt sie ein jar aldo gefangen).“ Cuvintele din parentesu sunt de aceea-si mana, dar mai tardiu si cu diferita cernéa scrise.

⁽⁸³⁾ Heidenstein, op. cit., 359—364. — Pauli Piaseci Chronica gestorum in Europa singularium, Cracoviae, 1648, p. 189.

voia d'a trece prin Transilvani'a catra imperatulu Rudolfu ⁽⁸⁴⁾. Famili'a sa inse remase preda urei neimpacate si resbunarii de Unguru, care aprinsa acum in vîlvore se reversa a supra unoru fintie slab. Basta, sub cuventu de mai mare sigurantia, luà pe Stanca cu copii si cu tote tesaurele ei la Clusiu si o puse 'n inchisore sub aspra privighiere ⁽⁸⁵⁾. Silitu apoi a parasit Clusiulu, famili'a captiva cadiu in manile lui Stefanu Csáky, crudulu vendietor si dusmanu de mörte alu domnului românu ⁽⁸⁶⁾, care o duse din nou la Fagarasiu, si o asvîrli intr'o négra inchisore, fara nici o forma de judecata ⁽⁸⁷⁾, tratand'o in modulu celu mai barbaru si despuind'o de totu ce a avea ⁽⁸⁸⁾. De la Fagarasiu, ea fu transportata din ordinulu lui Sigismundu Báthori, ce venise sè resbune mörtea verului seu Andreiu Cardinalulu, la Sibiu ⁽⁸⁹⁾, unde ar fi asteptat'o pote o peire nu mai putinu cruda decâtua lui Baba Novacu si a preotului Siasca — fcripti de vii in piati'a Clusiu in timpu d'o ora si jumetate ⁽⁹⁰⁾, — déca Mihaiu voda nu mijlocia la Curtea Imperiala spre a oprî furi'a ungurésca d'a merge mai departe ⁽⁹¹⁾. Dómn'a Stanca si copii sei fure readusi la Fagarasiu, dar dupa putinu timpu aruncati din nou in temnitia ⁽⁹²⁾, si

⁽⁸⁴⁾ Bethlen, IV, 609.

⁽⁸⁵⁾ Biseliu ap. Papiu, op. cit., 157.

⁽⁸⁶⁾ Spontoni, op. cit., 142.

⁽⁸⁷⁾ Stavrinos 317.

⁽⁸⁸⁾ Biseliu, l. c. — Spontoni, op. cit., 149—150.

— Palatie, Bulenger, Piasetki ap. Sincai, Chronica, II 285. — Thuan l. c., p. 243 observa ironicu : „Stefanu Csáky . . . pentru că să nu stea fara a face și elu ceva, prinde și pune la arestu pe femeia și copiii lui Mihaiu.“

⁽⁸⁹⁾ Bethlen, IV, 591.

⁽⁹⁰⁾ Spontoni 143—144 descrie cumplitele chiniuri. Cf. Chronicum Fuchsio-Lupino-Oltardinum I, 177. — Bethlen V. 7. — Enyedi Pál etc.

⁽⁹¹⁾ Spontoni op. cit. 149—150 : „Haveva in tanto il Báttori (entrato già nella Transilvania) fatto carcerare la Madre, la Moglie, e'l Figlio di Michele Vaivoda, che come ostaggi d'ordine de Basta si trattanevano in Fogaras, per isdegno di non haver trovato arrestato, come presupposto s' haverà il General dell' Imperadore. Trasisse questo accidente il cuor di Michele, però che haveva negoziato nella Corteo Cesarea la restitution di essi, e' i trattate haveva preso assai buona piega.“ — Biseliu 158. — Spontoni, Attioni de' Ré dell' Ungaria, Bologn. 1620, pag. 127.

⁽⁹²⁾ Ecă cum se plange Mihaiu de acésta in memorialulu seu catra imperatulu : „Am tramis in Transilvania chiar soci'a mea, fiulu meu si pe fi'a mea . . . Dupa cum audu inse, sunt retinuti in inchisore, tratati misielesce, si in lipsa de tête.“ Thes. de monum. I 267.

tinuti sub paza mare, chiar atunci candu sabia lui Mihaiu stralucitore la Goroslău incepeuse a bagă érasi fiori de mórtie in dusmanii sei ⁽⁹³⁾.

Ranitu adancu in sufletu, sciindu-si famili'a că sufere pentru dinsulu in robia, Mihaiu tramise spre liberarea ei pe capitanii Georgiu Ratiu si Marzea cu catanele, Mazilii si Valonii, sè 'ncungiure si sè 'nchida cetatea Fagarasiulu si chiar sè o sfarame la casu de opositiune ⁽⁹⁴⁾.

Insu-si elu erá hotaritu a dóu'a dì, 18 augustu 1601, sè vina in ajutoru cu alte trupe ce-i fagaduisse Basta, — dar . . . nu putu sè-si mai védia fintiele lui drage . . . Trupele trame de generalulu imperialu erá o céta de asasini, care i strapunge inim'a hotiesce, i taia capulu, lu-rostogola la pamentu ⁽⁹⁵⁾ . . .

Că de tresnetu isbita nenorocit'a dómna, afandu de perderea unicului ei sprigini pe pamentu, nu sciá ce sè faca ? in cotro sè fuga ? Cu sufletulu ingrozit u de atâte primejdii, ea si-asteptá pe fia-ce minutu mörtea de la selbaticii dusmani ai sotiupei ei . . . Câte va mai fi suferit u nefericit'a femeia, cum se va fi stracuratu din inchisore si din ghiar'a ucigasiloru de Unguri, nu putemu cu sigurantia spune.

La 1602 septembrie ea erá libera impreuna cu Nicolae si Florica in Brasiovu, daruindu bisericiei St. Nieolae din Schiai de acolo satulu Micsiunescii din judetiulu Ilfov „in fati'a poporului adunatu si a tuturor preotilor si slujitorilor bisericiei“ ⁽⁹⁶⁾. Trista ea

⁽⁹³⁾ Bethlen t. V. 37, 39, sustine, că dupa invingerea de la Goroslău Sigismundu ar fi dusu pe Stanca si pe copii sei in Moldov'a ; că Mihaiu afandu de acesta neomenosă fapta, ar fi tramis la elu scrisori prin unii din credinciosii sei : că să nu ridice vieti'a unicului seu fiu si sociei, si să le dea libertate, caci elu i fagaduesce, că gonindu si biruindu pe Nemti i va redá érasi in stapanire Transilvani'a ; si in fine, că aceste scrisori, cum dicu unii, s'aru fi prinsu si dusu la Basta. Alti autori mai adaugu, că din Moldov'a famili'a lui Mihaiu s'a espediatu la chanulu tatarescu, unde a si murit. Că aceste pareri sunt nefundate, vedi mai la vale si studiul nostru „Familia lui Mihaiu Vitezulu“, Bucur. 1874.

⁽⁹⁴⁾ Stavrinos 318.

⁽⁹⁵⁾ Stavrinos, 318—320. — Spontoni 171—172. Bethlen V. 44—46. — Biseliu, l. c. p. 167—171. — Thuan, l. c. 246. — Chronică anonima, in Magaz. Ist., IV 300. — Lorchianus, op. cit. 68.

⁽⁹⁶⁾ Actulu de dania scrisu romanesc in Brasiovu (Papiu, Thes. de mouum., I 385—387) pôrta dat'a de la facerea lumii 7110 septembrie 28, ér de la nascerea lui Christu 1602. Un'a din aceste cifre inse trebuie sè fia gresita, caci 7110 septembrie corespunde anului 1601, pe candu la 1602 septembrie corespunde

trecù apoi cu Florica peste munti in Tiér'a-Romanésca, ér Nicolae Voda se duse la Curtea din Viena (⁹⁷) pentru a cere tronulu si a verea de care fusera jefuiti mum'a si parintele seu (⁹⁸).

Abatendu-se pe la monastirea Cozia, Stanca gasi inca in viétia pe mum'a lui Mihaiu. O carte de dania a acesteia ne descrie intr'unu modu dramaticu si forte naturalu scen'a intrevederii loru, si mahnirea de care erau cuprinse dupa atate bogate reutati si suferintie trecute:

„Eu rób'a Domnului Is. Chr. calugariti'a Theofana, mum'a raposatului Mihailu voevoda din tiér'a rumanésca, vietuitu-am viéti'a cestii lumi desiarta... pêna ajunsiu si la neputinti'a betraneticiloru méle si la slabiciunea mea in svânt'a manastire in Kozia... aciisiu me ajunse si véstea de svrasirea di-

7111 septembrie. Noi inclinàmu a crede, că actulu este datu in 1602 septembrie si că scriitorulu actului a ignoratu regul'a chronologica, dupa care 5509, ér nu 5508 se adauga pentru lunile de la septembrie pana la decembre, la anulu de la Christosu, spre a formá veletul de la crearea lumii. Sigilulu dómnei Stanchii ce se vede stampatu pe unu patratu de charthia si lipit u cu céra, are o cruce mare; in drépt'a ei semilun'a; in stang'a sôrle, impregiuru inscriptiunea: „Stanca Gospoja.“ (Cu slove cirilice.)

(⁹⁷) I. Lorchianus, Ungarische Chronologia, oder Historische beschreibung, Cöllen, 1605, dice că 'n 1603 soci'a lui Mihaiu impreuna cu fiulu seu a venit la Viena si a dobêndit permisiune, de la Archiducele Mathias de a caletorí la imperatulu in Praga. Acést'a este adeveratul numai in cátu privesce pe Nicolae Voda cu soci'a lui Anca, căci Stanca in acel anu se afla in tiér'a romanésca.

(⁹⁸) Ms. la Hevenesi, ap. Sincal, II 290 - 1: „Ce a datu Dómn'a lui Mihaiu voda lui Menhard Bogati, că sè i le tîna, sunt aceste: trei mintei cu scofii de auru si captusite cu soboli; unu asturcanu forte frumosu insielatu, infrénat cu sarsamuri tintuite cu piestre scumpe, care calu l'a datu dupa aceea Bogati lui Ladislavu Giulafi; unu lantiu de auru, ce platea o mia de galbeni, o bâta forte frumosa ce o cumperase Mihaiu Voda din Tierigradu cu o mia de florinti nemtesci. Pentru intorcerea acestora tramisese Petrasco feiorulu lui Mihaiu Voda porunca imperatésca in Ardélu a supra lui Menhard Bogati, că prin comissarulu Cransieneg sè le pôta dobêndi. Ci Bogati a daruitu pe Cransieneg cu cupe si scafe de argintu, si orbindu-lu cu darurile, nemica a intorsu lui Petrasco.“ — Despre Nicolae Voda vedi: I) Liber. annalium raptim scriptus per Michaelm Weyss, ap. Trauschenfels, op. cit., p. 201 care sub anulu 1608 dice: „captivanter AlbaeJuliae aemuli Radulii: Petrasko Wayvoda, filius Michaelis vayvodae, Logofet Stoikicza, Camarás Mihály etc. — Totu acolo, p. 233, 234. — II) Tagebuch des Peter Banfi, l. c. p. 251; — III) Georg Kraus, Siebenbürgische Chronik, Wien 1862—64: I, 20, 195, 196, 211.

leloru dragu fiului mieu Mihailu voevodu, si de sarac' a doomnisa. si a coconiloru domniei lui, priin tierele straine. Fuiu de plangere si de suspine diu'a si nòpte. dupa cêia cu vrérea si cu ajutorulu domnului diin ceru si cu rugaciunea cinstitiloru parinti in dì si in nòpte. si plangerea mea si suspinele saceriei loru de tîrele straine. doara svânt'i a lui diin naltulu ceriulu a auditu si s'a milostivitu, de iau scosu diin tîrele straine, in tiér'a de mostenía. si mai vratosu a cugetatu la svânt'a minastire in Kozia pentru batran'a si jalnic'a a loru maici. si déca sa adunaru unii cu alalti mare plingere si suspinu fu intru ei de jalea fiu sau Mihailu vod. si pentru patim'a loru ce-au patit priin tiarale straine. doamn'a Stanca, si fiu seu Ionu Nicola vodu, si fiesa doomn'a Florica. fu dupa acéia întrebare intru eale, cine cum a petrecutu. grai dooamn'a Stanca cum am patit u noi, maici, să nu pati nime de rud'a noastri. dari milostivi'a ta maici, cum ai petreeutu, maic'a dise, cu multu focu, de mórtea fiu-mieu, si de jalea domnilor voastre. iar de catri svânt'a manastire am haru dragului domnu, diin ceru, si multiemescu parintiloru, diin svânt'a manastire, c'am avutu pace, rapausu, si cautare, de milostivele loru, la nevo'a mea. diserî domni'a loru, multiemim si noi milostivelor loru, pentru milostivi'a tea, căci ai avutu cautare de ei...“(⁹⁹)

De la Cozi'a Dómn'a Stanca, sdrobita de nespusa si nemangaiata durere, se retrase la Râmniculu-Vâlcii, petrecêndu restulu putinelor dile ce-i mai remanea in acte de pietate, si resgândindu la tóte restristele trecute, cari se resfrangeau că nisce umbre sangerate in oglind'a inimei.

Ea marită in 1603 pe flic'a sa Florica dupa Clucerulu Preda din Greci (numitu si Floricoiulu), fiulu lui Papa logofetulu de la Greci si nepotu lui Mitrea vorniculu (¹⁰⁰).

In 1604 cium'a, care secerá cumplitu Ardélulu (¹⁰¹) si se 'ntinsese si in tiér'a-Rotesci.

(⁹⁹) Cartea de dania cu dat'a 1602 noembre se afla in arch. stat. din Bucur., doc. mrii Cozia. E publicata si in Tesauru de mon. ist. a dlui Papiu, I 389—390, dar sub dat'a gresita de 1603 noembre.

(¹⁰⁰) Chrisovulu lui Matheiu Basarabu din 1643, la arch. stat. doc. mrii Bistritia, leg. nr. 6. — Idem alu lui Alesandru Iliasiu, din 1616, doc. mrii Cozia, leg. nr. 24. — Idem alu lui Radu Sierbanu Bassarab din 1608 in „Traianu“ nr. 58 din 1870. — Chronic'a anonima in magaz. ist., IV 313: „taiatu-au (Leontvoda) si pe Adam Banulu acolo in tabara, si pe Preda Floricoiulu din Greci.“

(¹⁰¹) Simon Nösner ap. Trauschenfels, op. cit. p. 63. — Simon Czauck totu acolo p. I22; Mich. Weiss

manăscă, o repuse... Simtindu-se aprópe de mórte, ea daruì mosi'a Plavicienii sf. episcopii din Râmniciu (¹⁰²), unde se si inmormentă (¹⁰³).

Asta-di nici o lespede, fia cátu de innegrita séu stirbita de timpu, nimicu nu mai amintesce caletorului opritu in colind'a-i iscoditóre la acestu cuviosu locasiu, despre o fintia alésa, buna, blanda, supusa, incununata de virtuti, angeru de muma, si martira pentru sotiu si tiér'a sa...

P. S. La monastirea Caluiu de peste Oltu, — fundatiunea familiei Buzesciloru, se afla portretulu muralu alu Dómnei Stanchii: o figura melancolica si dulce, plina de inteliginția, in costumu de dómna, cu o coróna pe capu, haina de stofa rosia brodata cu auru, iacá de bana alba cu puncte negre. (Albumulu dlui Odobescu.)

Viena 25 decembre 1876.

Gr. G. Tocilescu.

LEULU DIN CARPATI.

Unu leu adormise in codrii umbrosi,
In codrii umbrosi din Carpati;
Dormi dile multe si anii-i frumosi,
Treceau peste dinsulu visati.

Vediendu venatorii pe leulu dormindu,
Gramada la elu navalescu;
Cu totii de-o data ei arculu intindu,
Si lacomi la prada tintescu.

Dar tragu de departe, că inima n'au,
Sè stea mai aprópe de leu;
Si dau pe 'ntrecute, cu arcele dan,
Sagetile ploua' mereu.

I. c. p. 157. — Spontoni, op. cit., p. 206: „Nella Transilvana Provincia in tanto, ov' erano seguiti con tante straggi vary, e tristissimi Fath' d'arme, essendosi già l'Aria corotta, facevasi sentire la Peste con istранa mortalità.“ Chronicon-Fuchsius-Lupino-Oltard. etc.

(¹⁰²) Ea daruise inca din 1598 alte mosii manastirii Mihaiu-voda din Bucuresci, cea zidita de sotiu seu. Vedi crisovalu citatul la not'a 14. De asemene manastirii Snégovu, schitulu Turbatii de langa manastire; in biseric'a schitului se afla portretele dómnei Stancà si a lui Mihaiu voda forte grosolanu luate. (A. Odobescu, câte-va óre la Snégovu, loc. cit., p. 366.

(¹⁰³) Crisovalu lui Alessandru-voda din 1693, Condic'a mreloru, ditr. Dimbovitia, p. 178 la archiv. statului: „Mosi'a Plavicienii au fostu data si adaosa la Sf. episcopia de dómna Stanca pentru poména unde zacu ósele ei.“ — Idem crisovalu lui Constantin Sierbanu (lârnău), aceea-si condica fil'a 173. — Idem carteia lui Maresiu banu, fil'a 175.

Atunci o acvila plitindu prin eteru,
Zaresce pe micii pigmei;
La regele-frate se lasa din ceru,
Atinge-lu cu arip'a ei.

Trezindu-se leulu racnesce turbatu,
Dar nu se ridica din locu;
In giuru elu privesc cu ochiu de 'mperatu,
Si ochii-i se scalda in focu.

Si fugu venatorii cuprinsi de fiori,
Le tremura inim'a 'n pieptu!
In urma nu cauta acei venatori,
Sè védia pe leulu desceptu.

Si leulu de atuncia la pânda s'a pusu,
Uitandu-si cu totulu de somnu;
Ér acvil'a-sora si optesce de susu,
Vorbindu cu alu Muntiloru domnu:

,Pazesce-ti mosi'a si nu mai dormi,
Cà tu esti aicea stapânu!
Si candu venatorii de nou voru veni,—
Sè-i spulbere leulu românu!...“

1876.

L. Al. Lapedatu.

MIRESA PENTRU MIRESA.

— Comedia in trei acte. *) —

Personele:**)

Nicheforu Goronu, proprietarul betranu dlu C. Constantinu.
Veronica, fiic'a lui, dr'a Livia Pascu.
Aureliu Iustinianu, avocatul tineru, dlu A. Tuculia.
Arcadiu Sempronescu, inginerul tineru, dlu I. Becinéga.
Ioanu Cicarescu, sevirul pensionatul, dlu A. Lupu.
Virginia, fiic'a lui, dr'a Cornelia Stolojanu.
Jeronimu Movilescu, fostul vice-comite, dlu And. Pesteanu.
Cleopatra, soci'a lui, dn'a Cornelia Brediceanu.
Simeonu Ilutianu, judecătorul administrativ, dlu I. Iulianu.
Rucsanda, soci'a lui, dr'a Octavia Stolojanu.
Tarquiniu Superbu Ulpianescu, cancelistul notar., . . dlu S. Popetiu.
Stanu, servitorul Goronu, dlu Virgiliu Thomiciu.
Gafia, servitóre totu acolo, dr'a Catinca Pesteanu.

Actiunea se petrece in timpulu presinte, la mosi'a lui *Nicheforu Goronu*.

*) S'a represantat pentru prima-óra la 2/14 octombrie 1876, in Lugosiu, de catra reuniunea romana de cantu si musica de acolo.

**) Si cum au fostu impartite rolurile la acea represantare.

Actulu I.

(Unu salonu mobilat elegantu, in stang'a, drépt'a si in fundu usi.)

Scen'a I.

Stanu si Gafia.

(Amendoai tagasiescu.)

Stanu : (In costumu romanu tieranescu.) Buna deminétia, lelica draga ! Tiucu-ti ochii si-o sprincéna, cà frumosica mai esti ! Asiá me taia ceva in inima caudu te vediu, par' c'asiu vedé unu ciocanu de rachia.

Gafia : Fugi de-acolo, rachiosule si nu vorbí atâte verdi usecate !

Stanu : N'ai ce te mirá déca nu vorbescu cu procopséla, cà celu ce te vede pe tine usioru si-perde mintile.

Gafia : Mai alesu déca nici n'a pré avutu ! Fugi de acolo ! (Stanu se departa, inse se prinde cu man'a de unu fotel ; Gaffia pravuindu mobilele, lovesce pe Stanu peste degete.)

Stanu : (muscandu-si degetele.) Aulco !

Gafia : Fugi de-acolo, cà éra te lovescu. (Stanu fuge, Gaffia totu dupa elu, pravuindu totu acele-si mobile, pe langa cari trecea elu.)

Stanu : (oprindu-se) Destulu, destulu, lelica ! Dimpreuna cu pravulu, acusi me scoti si pe mine din casa ! Gafio draga, én sè stamu odata strimbu si sè vorbimu dreptu ! Pentru ce nu vrei tu sè me iubesci ?

Gafia : Pentru cà esti unu prostu si jumetate. Scii acuma ?

Stanu : Gafio, sufletulu meu ! Nu me batjocorí asiá ! Faca-ti-se mila de mine ! Dà-mi o sarutare ! (Se aprobia de ea si i intinde gur'a.)

Gafia : (se aprobia de elu, ca si candu ar voi sè-lu sarute ; dar i pisca vîrfulu nasului.) Na !

Stanu : (ametitu) Brr ! (Pe strada se aude sgomotu mare, voici ragusite, rechete si cantece nearticolante.)

Gafia : (esîndu) Pune-ti poft'a 'n cuiu, baditia ! (Ese pe usi'a din fundu.)

Stanu : (singuru) Sierpoica ce esti ! Paguba cà e asiá hartiagósa. Cà-i frumosica, sîret'a ! De n'ar fi ea, de multu m'asiu fi rentorsu la satulu meu, de unde m'a adusu domnulu Nicheforu. Cà nu-mi pré place dieu mie p'aice ! Dar pentru o féta frumósa ce n'ai mai suferí !? (Sgomotulu de pe strada se repetiesce. Stanu fugie la ferésta sè védia ce se intempla acolo ?)

Scen'a II.

Goronu si Stanu.

Goronu : (intrandu) Ce scandalu-i acela pe strada, mei ?

Stanu : Niste tineri, cari tocmai a séra si-au capetatu stipendile, mergu din birtu catra casa.

Goronu : Ce bine, cà nu toti stipendistii nostri sunt asiá ! (Lui Stanu :) Mei Stane !

Stanu : Audu.

Goronu : Ti-spunu o veste buna.

Stanu : Dóra vrei sè-mi urci plat'a ? Dieu bine-a fi, cà tocmai vreau sè-mi cumperu unu cogiocu in tîrgulu de la Lipova.

Goronu : Ba.

Stanu : Séu dóra voiesci sè-mi maresci mesur'a de rachia. Fórte bine faci ! Sè me credi, cà déca beu numai câte unu paharu — că pan'acuma — mi-vine si mai mare sete.

Goronu : Nu, nu ! O veste mai mare.

Stanu : Apoi io veste mai mare nu potu sè-mi intipuescu, cà dóra nu vrei sè-mi dai de nevěsta pe Gafia !

Goronu : Vomu vedé acusi mai tardiu. Dar acuma n'avemu timpu sè vorbimu de-aceste ! Asculta dara ce vreau sè-ti spunu, si-apoi fă-te totu urechi !

Stanu : Cá unu magariu, domnule déca vrei. Sè fiu vrednicu sluga alu dtale.

Goronu : Tocmai acuma am primitu niste scriitori de la posta, cari mi-vestescu, cà in curendu o sè am niste óspeti la diu'a numelui meu.

Stanu : Atât'a totu ! Óspeti ! D'apoi cà-di óspeti avemu noi a dese ori. Abia alalta eri s'a dusu unulu, séu mai bine : „l'au dusu“, pentru cà elu nu sciea nimica de sine candu lu-asiediaramu in carutia. Cu tóte aceste inse totu-totu-totu m'a sarutatu. Si acuma mai simtiescu urmele.

Goronu : Nu asiá óspeti o sè ne vina acuma.

Stanu : Dar ce ?

Goronu : De cari n'au mai fostu la noi.

Stanu : Cà dóra nu vine imperatulu ?!

Goronu : Nu ! Dar asteptu domni mari !

Stanu : N'am vediutu de aceia, dar gândescu, cà si ei voru fi ómeni că noi. Apoi i-omu primí cum omu sci mai bine.

Goronu : Tocmai pentru acésta vreau sè vorbescu cu tine.

Stanu : Dóra eu sè-i primescu ?

Goronu : Ba, ci numai sè te invetiu cum se vorbescu cu astu-felu de domni mari, că sè nu patiescu rusine cu tine.

Stanu : Insedar ori ce incercare, domnule. Cu mine nu vei scóte nimica la cale.

Goronu : Cum asiá ?

Stanu : Asiá, cà — precum am auditu — domnii nostri cei mari vorbescu totu numai nemtiesce si unguresce ; éra eu nu sciu decâtu romanesce. Prin urmare dara, nu e chipu, că eu sè me potu intielege cu ei.

(Va urmâ.)

Iosifu Vulcanu.

SECRETELE CASTELULUI.

— Romanu, de XAVIER de MONTÉPIN. —
(Urmare.)

Fati'a frumosei fete se ilumină, ochii ei străluciau.

— Eram de totu sigura de ast'a, — cugetă ea; apoi adause cu voce innalta: — Inse déca marquisulu e nevinovatu, si déca capitanulu scie acést'a, pentru ce lu-tine prisionieru?

— Pentru că a primitu ordinu de la domnulu locotenentu civilu.

— Dar acest'a e unu ordinu nedreptu.

— Nu vreau să sustinu contrarulu, dar acést'a nici nu privesce de felu pe Denis Robustel. Acestu omu si-indeplinesce oficiulu, si face bine. De cumva locotenentulu civilu l'ar tramite aice să ne lege pe noi, pe tine si pe mine, elu ne-ar legă pré bine, si ar fi in dreptu; intielegi? De altmîntre n'am ce me intristă multu de marquisulu Saint-Maixent. Elu va capetă o cina asiă de buna, incâtu va să-si linga degetele pana 'n côte, si m'aslu remasă, că — devenindu liberu — elu va vini erasi să ne védia.

Iulia devină rosia. Fara să respunda tatalui seu, ea trecu pragul salei mari si merse că să asiede buteliile pe măs'a mica, langa care statea Saint-Maixent si Denis Robustel.

— Traiesca Dumnedieu! domnule marquis! — strigă capitanulu cu unu entuziasm sinceru, — privesce aceste sticle! sunt ele destulu de pravuite, cochetele! Sunt ele destulu de delicatu incunguriate pana 'n gătu intr'o retiea désa de pandia de paingini! Ah! ce sticle frumose, ce sticle frumose!

— De siguru sunt frumose, — respunse Saint-Maixent; — dar să-mi permiti, capitane, mie care nu sum unu beutoru că dta, că să-mi reservu tóta admiratiunea pentru man'a cea frumosa, care ni le servesc.

Sub focul acestei galanterii banale, careia tonulu convinsu alu marquisului i dadea o valoare ore-care, Iulia Chadorant simti pentru prim'a-óră in viétia o simtire de betia delicioasa, care o facu confusa.

Acésta emotiune fu caus'a fara 'ndoieala, că — pana candu capitanulu destupă cu delicateția ună din venerabilele butelie, tiner'a copila nu avu preșintă de spiritu d'a-si retrage man'a mica si delicata, dar putină cam rosia, din a cavalerului indresnetiu, care o apucă si o incercă de sarutari.

Dar in urma o retrase, peste döue séu trei seconde, inse pré incetu si că si cu parere de reu, si cu niste pasi nesiguri se luse catra unu creditiu, că să ieie niste pocale, pe cari le si aduse.

— Caldur'a e nadusitóre, domnule marquis, — dîse capitanulu, — si dupa parerea mea nimica nu insetează mai tare decâtu pravulu de pe drumulu tierii. Credu, că nu vomu face reu, de cumva numai decâtu vomu golí un'a séu döue sticle, asteptandu cin'a care pare-mi-se că va intardia putintelu. Vinulu e rece, să bemu!

Si fara să astepte aprobarea gentilomului, aprobare care de altmîntre nu-i parea indoiós'a, Denis Robustel umplu cele döue pocale, radică alu seu pana la innaltîmea ochiului că să admire colorea frumosa de rubinu curgîtoru alu vinului destupat, lăuropiată de nări, spre a-i mirosi parfumulu, apoi —

dupa ce a gustat cu sensualitate aceste plăceri introducătoare — esclamă:

— Întru sanetatea domnului marquis!

— Ti-multiamescu cordialminte, scumpulu meu capitanu, — respunse Saint-Maixent; — dar este o alta sanetate, de o mă de ori mai prețioasa decâtua mea, si pentru care voi închină mai antâiu pocalulu. Eu beu pentru frumos'a năstra ospetărăsa!

Elu golí pocalulu seu cu o singura inghititura, si adause:

— Ti-spunu, pe onoreea mea de gentilomu, că in salonele din Paris, in cele din Versailles, si chiar la rege, sunt putine dame, cari să poată rivaliza in gracia si frumusetia cu domnisor'a; nu este nici una, care să fie mai incantătoare!

Acésta lauda fôrta mare, din gur'a unui tineru si stralucitu domnului, riscă tare a semenă o ironia reu ascunsa; dar ea fu pronunciata cu o aparentia de sinceritate atâtu de mare, cu unu astfelu de accentu alu convinctiunii, incâtu fumurile falei nascende se suira in capulu Iuliei, si chiar insu-si Denis Robustel privi cu unu felu de superbia fêt'a ospetarului, că să scia cum sunt facute damele frumose din Paris, din Versailles si din curtea regelui.

— Mitutic'a ast'a in adeveru e gentila, — gândi elu dupa ce o privi. Dar totusi, eu mi-am intipuitu principessele si ducesele multu mai imposante decâtu acést'a.

Gendarmii calareti intrara in acelu momentu in sal'a cea mare, dupa ce si-legara caii si alu marquisului sub unu siopru mare, care serviá de grajd si se deschidea spre curtea din lantru. Jacquinet, remanendu inderetu, le impartiá nutrementu de ajunsu.

Saint-Maixent se 'ntorse catra soldati.

— Fratiloru, — le dîse elu, — eu sum cauș'a involuntaria, ah! de totu involuntaria, ale osteneleloru ce v'au frantu adi. Vreau să ve resplatescu. Faceți-mi placerea, cu iertarea domnului capitanu, d'a primi acesti trei *louis*, că să beti in sanetatea mea!

Unul dintre soldati, prin o privire grabnică, intrebă pe Denis Robustel.

— Nu-i nici o pedeca, — respunse acestu din urma. Ve autorisezu din tóta ânim'a d'a profită de liberalităatile lui marquis, dar — bagati de séma — că nu cumva serviciulu si ordinulu să suferă ceva.

— Traiesca domnulu marquis! — strigara gendarmii toti de odata.

Se adusera din pivnitia multe sticle cu vinu rece; si soldatii — scotiendu din busunarele loru niste carti de jocu unse, că să li tréca timpulu pana la cina — ocupara locu langa o măsa lunga in cealalta parte a salei.

Iulia, pe care tatalu-seu o chiamă strigandu, că să-i ajute a frige puui si a pregatit sup'a de raci, parasită sal'a suspinandu si promitiendu-si a revină cătu mai ingraba.

Saint-Maixent, incependu să bea din vinulu de Beaune, care in adeveru era perfectu sub tóte raporturile, rennoi convorbirea cu Denis Robustel, si dadu dovăda d'asiá libertate de spiritu, câte odata si de o veselie atâtu de sincera: incâtu capitanulu se intarî totu mai multu in convingerea sa de nevinovatia prionierului seu.

— Unu gentilomu, care nu si-ar simti capulu pré solidu pe grumadii sei, — si-dicea elu, — n'ar puté să fie intr'atâ'a lipsit de ori ce preocupatiune

neplacuta. Nimene nu ride, decâtă numai cu vîrfulu budielor, candu are dreptu orisonu palosiulu si butuculu. De siguru acestu marquis tineru e unu omu fôrte galantu si unu tovarasiu fôrte veselu. Mai că asiu respunde de elu; dar totusi voiu grigí de elu cu acel'a-si zelu, că si candu ar fi seversitu tóte crimele de cari este acusatu.

Cam peste jumetate de óra Iulia se rentórse, și era si mai frumôsa decâtă in momentulu in care amu vediutu-o esindu a indeplinî ordinile parintelui seu.

Jun'a copila gasi timpu, fara a periclitá bun'a reesire a *ragouts*-ului concretiutu ingrigirilor sale, că sè se furisieze in odai'a ei si sè imbrace in câte-va minute frumós'a-i toaleta de dile de serbatôre. Afara de aceste si emotiunea duplicitá stralucirea indatinata a pelitiei sale, si facea in adeveru picant'a sa frumuseta aprópe aristocratica. Ochii ei mari stralucitorii si fragedi, de jumetate inveluiti de lungile sale gene, oferiau unu farmecu inesprimabilu.

O privire a marquisului o facu sè pricépa, mai bine decâtă vorbele, cătu o astă elu de seducatôre.

Iulia intinse pe mesutu unu mesaiu frumosu cu coltiuri vénete, care mirosiá a cimbru si borbenei. Puse pe acelu mesaiu niste taciere frumose de jumetate-portielanu cu flori pistritie, si totu felulu de argintarii ce avea „Armele Franciei.“ Puse patru lumine in niste tinetore de arama lucitóre că aurulu, si dupa aceste pregatiri, Vilelmu Chadorant, falosu de importantia că unu otelieru de casa princiara, si incinsu cu o zadia alba fôrte mare, care i ajungea pana la gâtu, intră aducendu unu vasu de cositoru, care par că era de argintu, si din care esiau niste aburi ce promiteau unu ce bunu, pregatindu satisfactiunile gustului prin bucuriile miroslului.

Nenea Vilelmu s'a intrecutu pe sine. Cin'a fu excelenta, vinulu fôrte bunu, si se prelungi mai pana la diece óre sér'a.

Denis Robustel, care nu mai tînea minte de obosela sa candu eră la mésa si avea langa sine butelii inca pline, ar fi continuat cu tota placerea siedinti'a, dar Saint-Maixent nu mai ascultá decâtă fôrte distractiunile vorbele lui; elu uită a-si golí pocalulu; pleopele lui se lasau (de siguru fara vointi'a lui) in josu, si capulu seu ingreunat u se inchiná pe peptu.

Capitanulu observă acesta semi-somnolentia.

— Mi-se pare, că domnulu marquis este cam obosito, — dise elu.

— Ti-marturisescu, că in adeveru me simtii fôrte obosito si sum fôrte somnorosu, — response Saint-Maixent.

— Cu atâtă mai bine, căci indata te vei culcă, domnule marquis, vei dormi dusu, si mane in diori de dì vei puté continua calea intaritu si bine dispusu. Cu iertarea dlui marquis, vomu pleca de odata cu sôrele resarindu, spre a profitá de recórea deminetii.

— Pré bine, capitane! Fă-mi dar placerea, te rogu, sè te ingrigesci de odai'a mea; căci, precum vedi, eu adormu pe scaunulu meu.

Denis Robustel aredică pentru cea din urma óra pocalulu la budiele sale, si parasindu més'a, nu fara parere de reu, chiamă la o parte pe Vilelmu Chadorant, spre a-i dă câte-va instructiuni relative l'odai'a prisionierului.

Pana candu aceste doué persoane importante vorbiau cu voce lina, Saint-Maixent se sculă de pe scaunul obosito.

Iulia, a carei cautatura plina de langôre amorosă se 'ntelnî mai fara 'ncetare cu a lui, sub totu de cursulu cinei, se astă la doi pasi de elu.

Elu o imbratisia iute, o strinse la anima, intimpinandu o resistintia pré mica din partea ei, si sarutandu fati'a ei că de catifea, si opti aceste câte-va cuvinte in urechi'a-i mica :

— Te adoru... scapa-mi vieti'a! — Imbête parizorii, si la miédia-nópte ada-mi cheia portii mari! Face-vei asta?

— Da... si opti jun'a fêta cu o voce care semenă a unu suflu, — voiu face.

V.

La culcusiu.

Acésta convorbire grabnica intre marquisulu si Iulia abia sè fini, candu Denis Robustel si Vilelmu Chadorant se 'ntorsera érasi catra ei, dar deja Saint-Maixent si-retrase man'a, si tiner'a copila, inchinandu-si capulu că sè ascunda mai bine tulburarea sa mare ce o cuprinse, parea a se absorbî de totu in ocupatiunea importanta d'a luă de pe mésa butelile golite.

Saint-Maixent si-suciá cu o mana distrasa in aparinția capetele lungelor sale mustetie blondine, fluerandu cu vîrfulu budielor sale o aria de moda, par că ar fi voit u sè se tina destepetu.

Soldatii gendarmeriei, siedindu totu la més'a mare, continuara joculu loru de carti fara sgomotu si nevorbindu mai nimica, din respectu catra mai-marele loru si in deosebi pentru prisionierulu loru.

Capitanulu pasi inainte.

— Domnule marquis, — dise elu, — odai'a e pregatita, si de cumva vei binevoi a-mi permite, voiu ave onórea a-ti areta calea.

— Dar cum sè nu!... te rogu... — respuște Saint-Maixent. Decâtă me puni in mare confusiuone pentru ostenel'a ce-ti causezu.

Denis Robustel luă de pe mésa o lumina si deschise calea, dupa ce a facutu soldatilor sei unu semnu, pe care aceia lu-princepura fôrte bine, pentru că unulu din ei se sculă numai decâtă si se puse a forma unu felu de paza dupa ei.

Marquisulu era unu omu mai bine deprinsu, decâtă sè-i scape din vedere acesta dispositiune strategica. Elu vediu totu bine, dar se prefacu a nu bagă de séma nimica, si prefacêndu-se de nou a pasi nesiguru, cu fizionomi'a unui omu invinsu de somnu, urmă capitanului, inaintea caruia mergea nenea Vilelmu Chadorant.

Ospetari'a „Armele Franciei“, că mai totu ospetariile din proviucia din acele timpuri, se compunea numai din parteru si primulu etagiu.

Acestu primu etagiu continea odâile destinate pentru caletori. Unu felu de galeria acoperita, tinuta de ambele margini cu câte o grathia cu stâlpi, servia si domină de catra curte, de-a lungulu edificiului.

La capetulu curtii, in stang'a, caii mancau fenu sub sioprulu, care servia că grajdul. La cealalta parte, in fati'a sioprului, o pôrta in paretele gradinei se deschidea spre marea gradina de legume.

Saint-Maixent cunoșcea acele impartiri din laintru multu mai bine, decâtă cum ar fi pututu supune Denis Robustel, de óra-ce caletorulu amintitul de Vilelmu Chadorant, si carele trei dile mai nainte

a petrecutu câte-va óre in ospetaría, in adeveru nu eră altulu decâtui insu-si elu.

Sosindu in mijlocul galeriei, la unu semnu alu ospetarului, capitanulu deschise o usia si se retrase cu trei pasi, spre a lasá pe Saint-Maixent că sè mérga inainte; acest'a lu-salutà cu man'a si surdiendu, apoi intrà in o odaia mare mobilata simplu cu unu patu de forma antica, cu o mésa mica si patru scaune.

Nici o tapisería nu astupá dinaintea ochilor varuitur'a sura a paretilor; perdelele patului si ale forestei erau din pânsa zugravita cu persóne ce infatissau scenele pastorale diu „Astrée.”

Scandurile de bradu abia giluite, cari formau padimentulu, se miscau la cea mai mica atingere intr'unu modu putinu assiguratoru, si scârtiaiau cumplitú sub cea mai usiéra apesare a piciorului.

— Culeusiulu e modestu, — incepù Denis Robustel, — dar patulu e bunu, si domnulu marquis va binevoi a se acomodá pentru o nópte.

— Nu pré sum alegatoru si ori unde me afu bine, — response gentilomolu.

— Odai'a mea se afia langa a domnului marquis, — continua capitanulu. Eu dormu fôrte usioru, unu siorece ne destépta din somnu. De cumva dôra din in templare domnulu marquis va avé la nópte trebuintia de ceva, lu-rogu sè binevoiesca a me chiamá. Eu voiu audi si siopt'a prin acestu parete despartitoru, mai subti're decâtui o pânoza de paingenu, si mi-voiu face placare si datoria a indepliní ordinile dtale.

— Fii convinsu, scumpulu meu capitanu, că nu voiu avé trebuintia de nimica, si voiu dormi dusu.

— Mi-pare bine de acésta, nu pentru mine, ci pentru domnulu marquis, caruia mi-permitu a-ti pofti nópte bona !

Denis Robustel, a carui comportare, precum se vedea, se redicà la innaltimi in adeveru suprindietore, asedià lumin'a pe més'a mica, salutà érasi si esí cu spatele inainte, că sè nu faca necuvintia d'a intorce dosulu catra nobil'a persóna, de care avea onórea sè grigescá.

Elu inchise dupa sine usi'a odâii; dar, plinu de incredere in precautiunile ce avea sè observe, nu credi'u trebuinciosu d'a face prisionierului seu injuri'a d'a inchide usi'a din afara.

Marquisulu ascultá cu urechia atenta si retinendu-si resuflarea.

Elu tresari de bucuría candu fu siguru, că capitanulu nu intórse cheia in incuiatóre.

— Totulu e pré bine, — siopti elu. Stéu'a mea straluce mai frumosu decâtui ori candu. De asta-data inca voiu scapá.

Inse acestu momentu alu bucurieci nu durà mai multu decâtui unu fulgeru, si fati'a prisionierului si schimbà indata espressiunea.

Denis Robustel, dupa ce asiedià unu pazitoru pe galeria, in fati'a usiei lui Saint-Maixent, se cobori érasi in parteru.

— Copiii mei, — dise elu ómeniloru sei, cu o pogorire binevoitóre, care formá partea esentiala a caracterului seu, candu serbá pe Bachus, — eu ve descoperu cu tóta sinceritatea, că prisionierulu nostru mi-pare omulu celu mai galantu ce se afia in lume, si că lu-credu mai putinu nevinovatu decâtui voi séu mine; iuse acésta nu ne privesce. Nevinovatu séu peccatosu, elu represinta pentru noi o suma ro-

tundiora de trei mii de livre, ceea ce in tóte tierile, sunt bani frumosi. Deci trebue sè-lu pazinn bine... cu atentiunile ce-i datorim. Fabrice si Tomas se voru postá in strada, sub ferést'a odâii sale; Gilbert va stá josu la trepte; Jacques si Toussaint voru supraveghia in curte si nu voru perde din vedere galeria. Éta ordinulu: in casulu déca domnulu marquis ar incercá sè fuga (ceea ce nu e probabilu, ma chiar e impossibilu), sè-lu prindeti indata strigêndu ajutoru, si déca din nenorocire incercarea lui ar fi incununata de succesu, si nu va mai fi nici unu altu mijlocu paciuieci de a-lu prinde érasi, lanti pistolulu in mana si sfarmati-i crerii respectuosu, inse fara indurare !

Iulia Chadorant, invelita in umbra in unulu din anghiuurile sale, ascultá tremurându acestu ordinu in fricosiati. Ea si-inchinà pe peptu frumosulu seu capu si incepù sè planga cu lacrime caldi.

Totusi in momentulu in care Fabrice si Thomas es'ra din ospetaria, că sè se puna la paza in strada, conformu ordinului primitu, ea si-vini in ori si dadu in manile lui Fabrice o butelia fôrte mare de rachiu, dicêndu-i incetu :

— Noptile sunt recoróse sub cerulu liberu, ia acésta pentru prietenulu dtale si pentru dta, si capitanulu sè nu scia nimica.

Cu tóte că buteli'a erá fôrte mare, aceea disparu de minune in unulu din largile pusunare ale soldatului, care — că sè-si esprime galantu recunoscintia — puse trei degete pe gur'a sa si facu semnulu de a trame Iulie o sarutare.

Denis Robustel a esitu din sal'a de josu cu Jacques, Toussaint si Gilbert; puse pe toti trei la posturile respective, dupa acea, indestulitul cu dispositiunile ce a facutu, se urcà in etagiulu primu, si-ocupà odai'a ce-i erá destinata, langa a marquisului, si dise lui Vilelmu Chadorant :

— E bine, nenisorule, acumă sè povestim u putintelu. Asiá dara, că 'n nóptea acésta nu mai astepti caletori?

Vilelmu facu unu semnu negativu.

— Prin urmare, — continua capitanulu — presupunu, că nu vedi nici o causa d'a-ti inchide ospetaria!

— Nici decâtui. Faceam ast'a mai de multu, de nu erati ací; in fia-care séra, la nôue óre horcaiescu, si toti urmeza exemplulu meu.

— Pré bine. Câte usi are cas'a spre strada?

— Dóue.

— Spre curte?

— Èr atâte.

— Si din curte spre campia?

— Numai un'a; nu vorbescu de port'a care conduce in gradina, fiindu acésta gradina incungjurata de muri fura porti.

— Va sè dica cinci usi, prin urmare cinci chei; du-te numai decâtui si le cauta; aduna-le tóte, si adami-le!

— Dar, capitane, ce voiesci sè faci cu ele?

— Chiar nimicu, nenisorule. Decâtui déca cineva e precautu, trebue sè bage bine de séma la tóte, si eu voiu dormi mai bine simtindu cheile dtale sub urechi'a mea; mi-se va paré, că mi-radiemu capulu pe cele trei mii de livre, promisse atâtu de liberalu de domnulu locotenentu alu politiei, si voiu avé visuri de auru, leganatu de acésta ilusiune dulce.

(Va urmá.)

S A L E C N U

Calindarulu septemanei.

Dumin.	13	25	D. 1 aj. ort. cc. pp. Martin., Eulog.
Luni	14	26	cc. pp. Ausent., Maron, Avram. s. Fil.
Marti	15	27	s. ap. Onisim. s. m. Maior. p. Eusevius.
Mercurei	16	28	ss. mm. Pamfil, Valent, Seleuciu.
Joi	17	1	s. mm. Teod. Tiron imp. Marc., Pulch.
Vineri	18	2	s. p. Leon Rom. c. p. Agap. s. m. Piul.
Samb.	19	3	ss. ap. Archip., Filimon s. ma. Filotia.

Scrisori din Bucuresci.

— 1/13 februarie. —

(Ceva din carnevalu. — Reconstruirea ministeriului. — Facultatea de litere si filosofia. — Societatea studentilor in medicina. — Instruirea in arme a nouei generatiunii.)

In numerulu pemultimu alu „Familiei“ vorbindu in parte si despre carnevalu, nu fui in stare a relatá nimicu despre balurile ce s'au facut si se facu in carnevalu: si ca seaza am disu, amabileloru cetitoré, ca pe la noi se facu multe — forte multe baluri, inse, durere, ca tot se facu numai sub masca ...

In adeveru asiá este, inse scriindu aceste eu n'am tinutu contu si de balurile private, facute in clas'a inalta, ce au avutu locu si in carnevalulu din astu anu.

Curiosu fiindu de a aflá ceva si despre balurile private, — nu atat pentru mine, catu pentru stimatele cetitoré, — umblai si cercetai despre ele pe catu mi-fu cu putintia.

Eta-me dar in placut'a positiune de a puté scrie ceva despre carnevalu, de si cam tardioru, ca carnavalul se finesce si cu dinsulu se inchidu mai toté salele si salónele, ér amabileloru si eleganteloru dantitoré nu le remane altu ceva decat sè se odihnesca si se cugete a supra valsului rapitoru si a supra suvenirilor lasate de elu.

Totu ce potui aflá e ca unele din cele mai splendide baluri fure date de DD: B. Boerescu, generalu Florescu si C. Boerescu, despre a caroru reesita e de ajunsu sè ne aducemu a minte numai de familiele in sinulu carora s'au petrecutu. Totu ce ne preocupa e ultimulu si splendidulu balu datu joi sér'a de Dnulu Gr. Sutzu, cu care s'a terminatu seratele ce le dedea in fiecare joi.

Pretutindenea pintre dame nu se audia vorbindu decat despre toalete de balu; chiar barbatii pareau ca uita pentru momentu norii ce acoperu orisontulu cu cestiunea orientului, candu arculu facea sè resune suavele acorduri a valsului.

Se vorbescu si eu pucina toaleta si in resumatu se citezu ceteva din acele — pucine ce aflai — ce s'au portat joi sér'a. La acestu balu toaletele albe dominau si erau mai toté garnite cu flori si frundie de catifea. Dsior'a Adina P. Ghica, dsiorele Florescu in toalete subtiri albe cu cardinalu, totu asemenea si gratiosa dsior'a Sofia Esarcu, cari prin amabilitatea loru a captivat atentiunea tuturor. Dn'a Gr. Sutzu portá o pre frumosa rochia alba de fail, garnita cu albastru, frundie de catifea si dantele. Dn'a Natalia Filipescu avea o delicioasa toaleta albastra, cu ghir-

lande de flori. Dn'a de Herz (n. princip. Dim. Gr. Ghica) portá cu multa gratia o rochia alba de fail cu totulu brodata, formandu unu feliu de dantela pre frumosa. Eleganti'a cunoscuta a dnei P. Gradisteau si a dnei Maria B. Boerescu, me dispenseza de ori ce detaliuri si e de ajunsu a spune ca cea d'antaiu portá o toaleta albastra, mai de totu acoperita cu ghirlande de frundie, si cea de a doa a toaleta de fail galbenă brodata, de unu gustu de cele mai alese. Dnele Lahovari erau in toalete subtiri de tota elegantia. Dnele Filitis si Paciurea e destulu se le citezu numele, fiindu indestulu cunoscute printre cele mai elegante domne din societatea Bucurescilor. Nu trebuie se uitam pe dnele Debains si Rangabe cari portau asemenea toalete pre frumose. Me oprescu aci, trecendu in tacere o multime de toalete mai frumose si portate cu multa gratositate de damele romane.

Balulu fu forte animatu, si tota lumea sa amasatu astfelu, ca la siese ore dimineti'a dantiulu abia se terminase.

*

Cris'a ministeriala ce preocupá pe tota lumea, in fine s'a resolvit prin reconstruirea ministeriului din DD. I. C. Bratianu pres. cons. si min. de int., N. Ionescu de esterne, D. A. Sturza de finance, G. Chitiu de culte, col. Slaniceanu de resbelu, I. Docanu de lucrari publice si I. Campineanu de justitia.

Lumea a salutat cu bucuria nouu ministeriu, aducendu laude mari mai cu séma dniloru Docanu si Campineanu, punendu in evidenta talentele si cunoscintiile loru speciale.

*

Nu potu trece cu vederea unu faptu implinitu, cu ocasiunea votarii bugetelor pe a. c., de d. min. a instruct. publ. care avendu la anima fericirea si prosperarea Romaniei starul ca facultatea de litere si filosofia din Bucuresci se fia o adeverata facultate, adaugandu-i inca 3 catedre noue: de filolog'a comparativa (B. P. Hasdeu), de archeolog'a (A. I. Odobescu) si de psychologia, pedagogica si didactica (Dim. I. Ghica?).

Cine se nu fie veselu candu vede adi — ceea ce ar fi trebuitu se fia mai de multu — implinita lipsa cea atat de simtita pan'acum si la care sunt chiamati a o implini celebritati ca Hasdeu si Odobescu.

*

Vorbindu in numerulu trecutu despre aniversarea societatii studentilor in medicina, se-mi permiteti, a aminti in parte scopulu salutariu alu societatii si constituirea ei pe an. 1877. — Scopulu soc. e: 1) vieti'a sociala intre studenti; 2) progresarea pe terenulu puru sciintificu medicalu; si 3) ajutorarea, din fundulu soc., pe studentii miseri ce depunut doctaratulu le lipsescu mediele de a-si tipari tesele. Ea se constituie astfelu: presid. Drd. Const. Istratu, vicepres. Argesianu si Apostoleanu, secretari I. V. Stefanescu si Spiroiu, cassariu Drd. Nic. Manolescu, bibliotecariu C. Ghica-Simionescu.

Totu ce potu dice despre oficiali e ca sunt omeni capabili de a conduce societatea.

*

Cu placere cetii in unulu din nrele „Familiei“ noutatea, ca stud. univers. din Bucuresti au cerut de la ministru de resbelu instruirea in arme; se-mi permiteti a ve vorbi ceva si de progresulu facutu pan' acum de junime. Orele sunt Dumineca si serbatori de la 1—5 ore p. m. Pana acum trecuta 4 Dumineci, in cari studentii invetiara esercitului fara arme si Duminec'a viitor vora incepe eserc. cu arme. Dlu majoru Comaneanu e incantatu de progresulu junimei, care comunicandu-lui dlu min. de resb., avu bunavointia a inlesni junimei tote mijlocele de esercitiu. Dlu majoru Ignatius inca bine-voi a dona fie-carui studentu unu exemplariu din brosuri sa : „Instructiunea a supra serviciului de campania pentru Infanteria.“

Onore dloru oficieri care instruescu junimea cu atata zela.

Onore si nouei generatiuni — sperantia Romaniei !

B. L. Bianu.

Reuniunea „Hillaria.“

Oradea-mare 11 fauru.

Multu stimate Domnule Redactoru !

Nutrindu firm'a sperantia, ca veti da locu sireloru mele presinte in „Salonul“ pretiuitui foi „Familia“, — ca on. publicu cettoriu se aiba cunoscintia si despre cursulu intreprinderiloru junimei romane oradane, — mi-iau voia a aduce la publicitate si unic'a activitate a junimei romane de aicea, care acuma se desvola de unu anu; — si acest'a o facu cu atata mai vertosu, — fiindu-ca sum norocosu a fi incredintiatu din partea reuniunei nostre cu efektuirea !

Credu, ca on. publicu si-va aduce bine aminte despre corespondintia dlu „Codreanu“, esita in unulu din Nrii din anulu trecutu ai acestui pretiuitu jurnal, care corespondintia face cunoscute on. publicu romanu, ca in Orade s'a infinitiatu o reuniune de cantu, dupa-ce juristiloru li-se denegă apriatu da puter participa la „Societatea de lectura“. Acest'a reuniune romana de cantu este „Hillari'a“, despre a carei activitate sum norocosu a puter informa pe on. publicu romanu.

Reuniunna „Hilari'a“ — constituindu-se si in acestu anu — alese de presiedinte pe dlu Ioanu Popu vice-notariu comitatensu, era de vice-presied. pe dlu Nic. Maioru juristu abs., si dragomanu la tribunalulu reg. din locu; — era in o adunare generala alese unanim de fiscu pe dlu Iosifu Romanu, adovcatu de aicea.

Mai departe, conformu statutelor — cari acuma intregindu-se de nou s'a sustinutu a 2-a ora, la ministeriulu reg. de interne spre aprobare — reuniunea nostra are si unu „comitetu diriginte“ pentru afacerile cari nu se tinu de adunarea generala si pentru controlarea cassariului — care de presinte e dlu Florianu Duma jur. de an. a. IV-lea. Membrii comitetului sunt — afara de oficiantii numiti si afara de secretariu — dnii Georgiu Tulvanu juristu si practicant la procuratur'a reg. din locu, Liviu Dragoiu si I. Istiu jur. de a IV, Sandru Fassie si Grossioreanu jur. de a. II.

Sustinerea reuniunii s'a facutu in anulu trecutu prin marinimosa contribuire a unui numeru frumosu de membrii partinitori, inse acuma ea se sustine din

propriele-si puteri materiele, si tine pe septemana 2 ore de instructiune.

Nu potu inse se retacu aci fapt'a marinimosa a Il. S. dlu episcopu Ioanu Olteanu, carele interesandu-se de totu ce e nobilu, frumosu si de desvoltarea veri-carui ramu alu culturei natiunale — in septembrie trecute a donatu reuniunii nostre 25 fl. v. a., — pentru care fapta generosa — fiindu autorisatu — vinu a aduce Il. Sale cea mai sincera multiamita si omagiu profundu alu membrilor reuniunii.

Eta on. publicu ! activitatea reuniunii nostre pe scurtu. Asiu putre enară mai multe, inse me temu, ca nu cumva se abusezu de paciintia on. publicu; — deci — amintindu numai, ca s'a decis arangierea unui „concertu“ la Pasci — despre care voiu serie la timpulu seu — incheiu constatandu, ca si junimea romana de aici — cu tote ca e ingreunata in tota prianti'a — voiesce a areta ca traieste, ca e in activitate si ca nu vegeteaza. Inainte dar, juniloru romani ! Nu desperati, la lucru toti !

Din incredintiarea reuniunii :

Patriciu Coroiu

secretariulu „Hilari'a“ si jur. de an. alu IV-lea.

Oglind'a lumei.

(II.) La Constantinopole luerurile se incurca totu mai tare. Abia eadiu Midhat pasia, facendu locu lui Edhem pasia in oficiulu de mare-viziru : si éta lumea e suprinsa, ca si acesta se elatina, si ca nu peste multu are se-i urmee altulu.

Acesta schimbare repede a ómeniloru conduceatori probéza, ca in Turci'a demoralisatiunea a ajunsu in culme. Caderea lui Midhat inca si acuma se totu comentéza in diferite moduri; unii dicu, ca Ignatieff a coruptu prin bani pe cumanatulu sultanului, si ca acel'a a intrigatu la sultanulu pentru caderea lui Midhat. Acesta supunere se deduce de acolo, ca in data dupa caderea lui Midhat pasia cumanatulu sultanului a ridicatu o suma mare din o banca straina.

De alta-partea caus'a acestei caderi se reduce la o impregiurare forte comica. Se afirma, ca pe sultanulu lu-doru dintii, si ca dinsulu sub impressiunea acestei dureri intr'unu momentu asiá s'a superatu pe Midhat, incat — l'a esilat.

Éta unde se reduce caderea unui mare-viziru in Turcia ! La durerea unui dintre ! Va se dica, lucrurile se petrecu turcesce.

De altmintre esilatulu mare-viziru acuma se afla in Italia, de unde insu-si elu a demintit scirea, ca sultanulu lu-va rechiamá in curendu.

Sultanulu „acest'a“ nu-lu va rechiamá. Si éta pentru ce ? Érasi o suprindere mare pentru tota lumea ! Érasi unu lucru turcescu. Esì adeca secretulu celu mare, ca si sultanulu acest'a va avea sortea antecessorului seu Murad, carele a nebunitu. Sultanulu actualu, Abdul Hamid, din dì in dì se afla in stare totu mai deplorabila, caci simtomele neburunei devinu totu mai evidente.

Unu medicu din Viena, carele a fostu consultatul la casulu de asemene natura a lui Murad, a spusu inca atunce, ca toti membrii familiei domnitore turcesci, voru avea aceea-si sorte. Mai de graba séu mai tardiu, toti voru nebuni, caci toti sunt infitati.

Ambasadoru turca din Viena desmine acesta scire, dar telegramele diuareloru din Paris sustinu,

că sultanulu e deja nebunu, încătu nu mai e capabilu să asculte raporturile marelui-viziru.

Se si anuncia, că urmatorulu lui va fi Mehemed Resiad Effendi, (nascutu la 3 nov. 1844), unu tuneru sanatosu (!) si bine facutu.

Intr'aceste negotiatuile de pace se continua, si inca cu rezultatu bunu. Se afirma, că pacea intre turci si sârbi se va incheia definitivu.

Deputatii alesi in scupcina sunt in mare parte conservativi, si asiá ministeriulu radicalu va trebuí să renunțe.

Delegatii montenegrini inca au plecatu la Constantinopole, că să incépe conservatiile pentru pace.

Va să dica, orisonulu ar fi seninu. Inse russulu acuma incepe să se misce seriosu. Puterile mari se silesesc a descuragiá Russiá de la unu resbelu even-tualu. Dar insedaru! De curendu se tînă la Petersburg sub presidiulu tiarului unu consiliu ministerialu in cestiunea crisei orientale. In acestu consiliu Gorcia-coff a declaratu, că dinsulu e pentru actiune, de cumva ministrulu de resbelu e gata. Ministrulu de resbelu a respunsu, că are 585,000 de ómeni, cari potu să treacă in totu momentulu fruntar'fa, si că o rezerva de 230,000 va puté să-i urmeze pana 'n 1 maiu. „Sum-gata“ incheia ministrulu de resbelu vorbirea sa. Apoi să decisu a se contractá unu imprumutu de 150 milioane de ruble.

Resbelulu dara e decisu si numai de la timpulu favorabilu atérna inceperea lui.

CE E NOU?

Cris'a ministeriala s'a incheiatu. Dupa multe si lungi consultari Tisza Kálmán a facutu invoiéla cu guvernulu austriacu in caus'a banccii. Urméza numai, că fia-care cabinetu să aiba si aprobarua partidei sale, si apoi impacatiunea se va substerne inaintea corpuriilor legiuitoré. Siedinti'a cea mai de aproape se va tiné in septeman'a viitóre.

In senatulu Romaniei patru dile s'a desbatutu de curendu o interpellatiune. A facut'o agerulu barbatu de statu dlu Cogalniceanu, in caus'a universitatii din Iasi, care se afla in decadintia, din cauza că unii professori au imbratisatu si alte carieri, si a nume politice, si astu-felu lipsescu de la catedrele loru. Dlu Cogalniceanu a accentuatu, că acesta decadintia e fórte pericolosa pentru Romani, căci in Bucovina vecina, la Cernauti, s'a infiintat o universitate buna, care atrage tinerimea romana, dar — fiindu nemtieșca — respondesee in viitórea generatiune spiritu nemtieseu. Senatulu, regretandu acesta decadintia a universitatii din Iasi, a invitatu ministeriulu a luá mesuri potrivite pentru renaltarea ei.

Cei ce au ocaziune să cetésea diuare romane de dincolo de Carpati, de multe ori au trebuitu să se intristeze de complet'a ignorare a Romaniloru cari locuiesc in alte tieri. Cetimurara cu placere in „Unirea Democratica“ din Bucuresci unu articolu, care vine să recunoscă si să combată acestu defectu al pressei romane. „Unui diuaru — dice numitulu articolu — n'ar trebui să-i lipsescă nici macaru o di căte o rubrica pentru fia-care provincia locuita de Romani, unde să publice corespondintie de prin titlurile respective, si să tia in curentu pe toti Romanii despre miscarea tuturor Romaniloru.“ Dorimur,

că acestu apelu să nu resuna indesiertu! Încătu ne privesce pe noi, amu nisuitu si nisuumu a dă informatiuni continue despre toti Romanii din tóte partile.

Alegere de deputatu in Chioru. Din Siomcuta mare primimur cu datulu 20 febr. urmatorele sire: „La noi trebile mergu tare reu. Toemii astadi a alesu cerculu Mestecanului, — in care numai diece alegatori străini sunt, era ceialalti peste 300 toti Romani — de deputatu pe contele Teleky Géza, nascutu si crescutu aice in Siomcuta-mare. Meritulu celu mai mare alu acestei alegeri este alu unui „domnu romanu“, care se teme că va perde si acestu postu, in care s'a degradat. Cu mare indignatiune am vediutu cum au vinutu astadi pe langa ferést'a mea multi preoti, inventatori si notari romani morti de beti, strigându: „Să traiescă grofulu Geza!“ Candidatulu partidei nationale, Alessandru Popu de Miresiulu mare, vediendu slabiciunea inteligintiei, in diu'a ultima a renunțat si nici că s'a dusu la alegere, neavendu sperantia că să poată intruni celu puținu o minoritate respectabila.“

Carnavalu.

Balulu din Aradu, din 8 fauru, a intrunitu o frumosă cununa de óspeti romani in sal'a spăciósa a otelului „Crucea alba.“ Corespundinti'a ce primiramu la incheiarea nrului trecutu, ni spune, că la aceasta petrecere romanescă, au participat urmatorele domne: Aurelia Belesiu, Sofia Belesiu, Ermina Desseanu, Ana Philimon, Ghibu, Halicu, Novaen, Ecatarina Paguba, Emilia Popoviciu, Popoviciu (telegrafistu), Russu, Elisa Stanescu, Siorbanu, — si urmatorele domnișoare (totu in ordine alfabetica): Rea Silvia Bocianu, Bozganu, surorile Dogariu, Damsica, Maria Desco, Efticiu, Barbu, Iorgoviciu, Lancu, Ida Mladinu, Lucretia Moldovanu, Elena Popoviciu, Regina Radneanu, Maria si Elena Sierbanu, Sidonia Papp, Tesiciu. Firesce, acesta lista nu e completa, căci comitatulu Aradu e vestit u de dame frumosе, cari au fostu bine reprezentate la acestu balu: ma inca si din comitatele vecine lu-inzestrara căte-va modeluri gracióse. Dar corespondintele nostru nu are onórea să cunoască pe tóte după nume, de aceea si-cere scusele pentru omissiunea unora.

In Sibiu se arangia la 10 fauru in sal'a de la „Coróna“ o petrecere de dantiu, insotita cu concertu. Vinitulu curatul a fostu destinat pentru scól'a romana din cetate. Program'a concertului fu: 1. „Nu me uită!“ romantia de Constantinescu, cantata de dlu Voina; 2. Fantasi'a din oper'a „Semiramis“, executata pe piano de amabilele domnișoare M. Petri si Sabina Brote; 3. „Visurile“, poesia de Alecsandri, cantata solo de domn'a Popa; 4. „Potpourri nationalu“ de Candella, cuartetu de violine, executatul de mai multi domni studenti; 5. „Unu adio“ de G. Scheletti, solo, cantat de graciós'a domnișoară Elena Adamoviciu. Efectulu farmecatoru produsu prin executarea programei a stérnitu aplause repetite. Dantulu a durat pana deminéti'a tardiu. Din cunun'a frumosă de domnișoare, fia-ni permisul a aminti pe amabilele domnișoare: Anna Cremer, Elena Adamoviciu, surorile Brote, Mariti Bologa, C. Dancasiu, Mariti Onitiu, surorile Popu, Preda; dintre străine, dsiórele: Bora Jolan si M. Petri; dintre domne: onorab. matrona Iudita Macelariu, domnele Popescu, Maria Cosma, Popa, Moga, Badilla, Mateiu, Candrea, Brote, Racuciuc, Lazaru, Boiu, din afara — domnele: Droeu si

Macellariu din Mercurea si dn'a Zacharia din Salisce.
Toaletele au fostu simple, dar forte cu gustu. (α)

Din Timișoara ni se scrie, că balulu romanescu, datu acolo in suburbii „Fabrica,” in sér'a de 14 febr., in ospetari'a „la regin'a Angliei,” in favorul scóelor romane de acolo, a reesituit bine. Publicul a fostu numerosu, music'a din Lugosiu escelenta si jocurile s'au intinsu pana la diua. Dlu Seimanu că presiedinte, cu dnii Paraschieviciu, Ignea, Gianu, Munteanu, Maniu — că arangiatori, au contribuitu multu la successulu balului. Dintre damele cunoscute de corespondintele nostru, au participat la balu si dantiu, domnene: Seimanu (regin'a balului), Omasta, Gianu, Paraschieviciu, Ignea, Luisa Traila, Maniu, S. Maniu, Siepetianu, Czermanu, Ciobanu, Barbosu, Chitescu, Munteanu etc.; éra dintre domisiórele cunoscute, dsioarele: Popoviciu, Savu, Maxinu, Regepu, Ursulescu, Logofetu, Popescu, Draganu, Colelianu etc. si altele multe. Se dice, că s'aru fi incasatul peste 600 fl., din cari eu 200 fl. se voru acoperi spesele, si asiá scóele voru capetá 400 fl. Petrecerea sociala a fostu cordiala, participandu si mai multi domni sérbi si germani, ba chiar si dlu Török siefulu magistratului a onoratu balulu eu presint'a sa.

Junimea academică română din Clusiu la 15 febr. a dat unu concertu insotită de dantiu. Succesul — precum ni se serfe — de si n'a fostu stalucitu, dar totusi indestulitoru. O cununa frumosă de dame romane, atâtu din locu, câtu si din provincia, a ascultat cu placere producțiunile junimei. Dupa execuțarea programei concertului s'a inceputu dantiulu, care s'a continuat cu veselie pana la 12 ore, candu din o odaia laterală, spre a careia usia eran atintită ochii întregului publicu, aparura doi-spre-dieci junii romani „verdi cu stejarulu,” în costumu naționalu romanescu, și jocara „calusierlu” cu iște time. La successulu acestui dantiu au contribuit fără multu și costumurile naționale pre frumosé, facute numai în anulu acest'ă de căte-va dame romane din Clusiu, (pe cari corespondințele nostru a uitatu să le numeșca,) cari prin acestu faptu demnă de lauda și recunoșcîrția a probat, că sciu a se insufleti și a sacrifică pentru scopuri naționale. De acuma înainte tinerimea nu va trebui să-si procure costumurile de prin alte locuri. Dupa „calusieru” a urmatu Hatiegan'ă și celelalte jocuri mai indatinate. Petrecerea dură pana demîneț'i. La balu luara parte domnene: Francu, Leontinu Popu, Pintea, V. Nestoru, Alesiu Popu, Coronianu, Illés, Sulutiu, Nemesiu, Albu, Galu, Trutia, I. Popu, Porutiu etc. etc. și domnișoarele: Maria Turcu, Elena Popu de Lemény, Maria Moldovanu, Linca și Veronica Marincasiu, Ana și Lucretia Popu, Csergedi, Victoria și Cornelia Galu, Porutiu, Trifu, Maria Cotisielu etc. etc.

Balulu magnatiloru in Clusiu a duratu patru-dieci si optu de óre in continuu.

Flamur'a lui Hymen.

La Caransebesiu, in 11 fauru st. n. se celebră in sf. biserică catedrală cununia amabilei damele Anica Baiașiu, fiicăa lui George Baiașiu, comerciantă, cu lui George Liuba, siefulu statuienei telegrafice din B.-Csaba, — la care festivitate participă mai

multi cunoscute, amici si rudenii chiar si din locuri forte departate. — Prandiul a fostu in un'a din casele parintilor miresei, unde multe toaste nimerite s'au radicatu; era ser'a a fostu petrecere cu dantiu, care nu era se-si afle finea, fiindu tota cunun'a ospetilor forte animata. Asemenea se continua petrecerea si in dilele urmatore.

Dlu Petru Miliciu, notaru in comun'a Cherechiu, comitatulu Aradu, la 11 l. c. si-a incredintiatu de fiútoreá socia de domnișior'a Vilma Budai, fic'a dlu Ioanu Budai notaru in comun'a Zarandu, comitatulu Aradu.

Dlu D. Petrescu, comerciantu in Remetea romana, s'a cununatu in 4 febr. cu domnisiór'a Teresia Ionescu din Timisióra-Fabrica.

Dlu Nicolau Bogdanu s'a cununatu in 30 ian.
cu domnisióra Maria Florescu din Aradu.

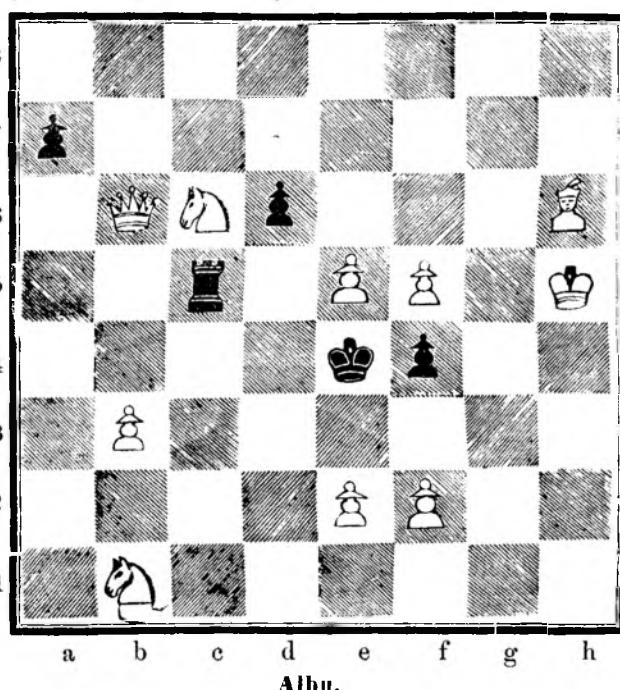
Literatura

Colectiunea de documente istorice a repasnătului Eudocsie Hurmuzachi — precum ceteim în „Timpulu“ — are să apara de curendu. Comisiunea insarcinată cu publicarea manuscriselor lucra încă din decembrie 1874 și pana acumă a tiparit 121 cărți. Numerulu documentelor se urcă la 2847, pe cari neobositulu barbatu le-a culesu în decursu de trei-dieci de ani în felurite biblioteci. Cele mai multe, la vr'o 500, sunt primitore la viéti'a lui Mihaiu Vitézulu. Literatur'a nostra va câștiga multu prin publicarea acestei colectiuni, rezultatulu unei grele munci.

Problema de siacu.

De Nicolae Stefanescu.

卷之三

Albulu incepe si la a patr'a trasura dice matt.

Proprietarul, redactorul respundietorul si editorul : IOSIFU VULCANU.